



РІШЕННЯ № 81

Про затвердження роз'яснення щодо застосування статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами

«11-12» серпня 2023 року

м. Ужгород

Рада адвокатів України, обговоривши звернення Голови Ради адвокатів Закарпатської області Фазекоша О.А. вх. № 2888/0/1-23 від 25 липня 2023 року, адвоката Шевчука О.А. вх. № 2684/0/1-23 від 06 липня 2023 року, заяву адвоката Шевчука О.А. вх. № 388 від 26 липня 2023 року, направлену тимчасово виконувачем обов'язки керівника Ради адвокатів міста Києва Колесник Г.М. вих. № 211 від 01 серпня 2023 року щодо надання роз'яснень з питань пов'язаних з процедурою примирення між адвокатами, взявши до уваги пропозицію заступника Голови Ради адвокатів України Кухаря О.І. затвердити роз'яснення про застосування статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами, зауваження та редакційні доповнення членів Ради адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо застосування статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України повідомити про прийняте рішення заявників, Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, ради адвокатів регіонів, кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Лідія ІЗОВІТОВА

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

Ігор КОЛЕСНИКОВ

*Щодо застосування статті 52 Правил
адвокатської етики про мирне врегулювання
конфлікту між адвокатами*

До Ради адвокатів України із проханням надати роз'яснення з питань застосування частини третьої статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами звернулись адвокат Шевчук О.А. (вх. № 2684/0/1-23 від 06 липня 2023 року, № 2987/0/1-23 від 02 серпня 2023 року) та Голова Ради адвокатів Закарпатської області Фазекош О.А. (вх. № 2888/0/1-23 від 25 липня 2023 року).

Звернення адвоката Фазекоша О.А.

У своєму зверненні Фазекош О.А. зазначає, що маючи намір подати скаргу (заяву) про поведінку адвоката Іллі Костіна, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності останнього, він на виконання Правил адвокатської етики 11 травня 2023 року звернувся до Ради адвокатів Київської області із заявою про вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту між ним та адвокатом Іллею Костіним.

01 червня 2023 року Голова Ради адвокатів Київської області Петро Бойко скерував на адресу адвоката Фазекоша О.А. лист, яким повідомляв про направлення 24 травня 2023 року адвокату Іллі Костіну запрошення на процедуру мирного врегулювання конфлікту та скан-копію звернення про вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту між адвокатами.

Адвокат Ілля Костін 25 травня 2023 року повідомив Раду адвокатів Київської області, що проходить строкову військову службу в лавах Збройних Силах України, територіально віддалено від міста Києва, а тому не може бути присутнім на процедурі мирного врегулювання конфлікту між адвокатами.

У зв'язку з цими обставинами, Рада адвокатів Київської області 01 червня 2023 року повідомила адвоката Фазекоша О.А., що не може провести процедуру мирного врегулювання конфлікту між адвокатами.

Відповідно до ч.4 ст. 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат Фазекош О.А. просить Раду адвокатів України надати роз'яснення з наступних питань:

- Чи є підставою для відмови у проведенні мирного врегулювання конфлікту між адвокатами проходження служби у Збройних Силах України, одним із адвокатів конфлікту?
- Чи обов'язкова присутність адвокатів під час мирного врегулювання конфлікту між адвокатами у раді адвокатів регіону?

- Чи можуть адвокати бути присутніми під час мирного врегулювання конфлікту між адвокатами у раді адвокатів регіону, через засоби відео зв'язку та/або викласти свою позицію в письмовій формі?

Звернення адвоката Шевчука О.А.

До Ради адвокатів України із проханням надати роз'яснення з питань застосування частини третьої статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами звернувся адвокат Шевчук О.А. та повідомив про наступне.

12 вересня 2022 року ним подано заяву до Ради адвокатів Київської області про зупинення права на заняття адвокатською діяльністю у зв'язку із проходженням служби у Збройних Силах України відповідно до п. 1 ч.1 ст. 31 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Також заявник повідомив, що адвокат Панченко К.А., яка діє в інтересах іншого адвоката Найєма Масі-Мустафи звернулася до Ради адвокатів Київської області із заявою від 05 липня 2022 року щодо врегулювання конфлікту між адвокатами, а саме: між ним - адвокатом Шевчуком О.А. та адвокатом Найємом Масі-Мустафою.

Про призначене засідання Ради адвокатів Київської області з метою врегулювання конфлікту між адвокатами автора звернення – адвоката Шевчука О.А. повідомив Голова Ради адвокатів Київської області Бойко П.А. шляхом направлення повідомлення в «Messenger» у соціальній мережі «Facebook».

У відповідь адвокатом Шевчуком О.А. 09 вересня 2022 року було надіслано на адресу Ради адвокатів Київської області клопотання із проханням відкласти процедуру примирення на іншу дату та час, у зв'язку з проходженням служби у Збройних Силах України та не можливістю прибути у вказану дату на відповідний захід.

Адвокат Шевчук О.А. у своєму зверненні до Ради адвокатів України зазначає, що він не відмовлявся від процедури примирення. Однак, на його клопотання про неможливість прибути на вище зазначене засідання саме 09 вересня 2022 року Голова Ради адвокатів Київської області Бойко П.А. жодним чином не відреагував, не відклав засідання з розгляду заяви про врегулювання конфлікту між адвокатами, а навпаки надіслав 21 вересня 2022 року на адресу адвоката Найєма Масі-Мустафи лист про те, що у зв'язку із наявними обставинами Рада адвокатів Київської області не може врегулювати конфлікт шляхом проведення процедури примирення.

У подальшому, адвокат Найєм Масі-Мустафа звернувся із скаргою до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області, за результатом розгляду якої 25 січня 2022 року ДП КДКА Київської області було прийнято рішення № 22/2023 про притягнення адвоката Шевчука О.А. до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку,

передбаченого п. 3 ч. 2 статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме - одноразового порушення Правил адвокатської етики.

Адвокат Шевчук О.А. вважає, що Рада адвокатів Київської області самоусунулась від своїх функціональних обов'язків в частині забезпечення процедури примирення. На його думку, рада адвокатів регіону не надала жодної оцінки його клопотанню від 09 вересня 2022 року та не провела реальної процедури примирення. У свою чергу, КДКА Київської області при відкритті дисциплінарного провадження не врахувала відсутність проведеної процедури примирення при конфлікті між адвокатами, як обов'язкового елементу, встановленого Правилами адвокатської етики.

В іншому зверненні адвоката Шевчука О.А. від 06 липня 2023 року, адвокат вказує, що адвокатом Найємом Масі-Мустафою було подано до Ради адвокатів Київської області ще одну заяву від 20 березня 2023 року щодо врегулювання конфлікту між адвокатами.

Головою Ради адвокатів Київської області Бойком П.А листом від 12 квітня 2023 року Шевчуку О.А. було запропоновано прибути 26 квітня 2023 року об 15.00 год. до Ради адвокатів Київської області для проведення процедури примирення.

25 квітня 2023 року Рада адвокатів Київської області листом № 0838/0/2-23 повідомила адвоката Шевчука О.А. про те, що процедура мирного врегулювання конфлікту, яка була запланована на вищезазначену дату, буде перенесена, оскільки адвокат Найєм Масі-Мустафа проходить лікування.

Однак, адвокату Наєму Масі-Мустафі 02 травня 2023 року було направлено лист за № 0878/0/2-23 про те, що Рада адвокатів Київської області не може провести процедуру мирного врегулювання конфлікту, оскільки право на заняття адвокатською діяльністю у Шевчука О.А. зупинено.

У своєму зверненні адвокат Шевчук О.А. просить надати роз'яснення з наступних питань:

- Чи можна вважати належним виконанням Радою адвокатів Київської області процедури примирення між адвокатами Шевчуком Олексієм Анатолійовичем та Найємом Масі-Мустафою на підставі заяви від 05 липня 2022 року застосування Радою адвокатів Київської області процедури примирення?

- Чи має Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Київської області під час розгляду скарги щодо поведінки адвоката надавати оцінку застосування Радою адвокатів Київської області процедури примирення?

- Чи є правильним рішення Ради адвокатів Київської області про неможливість проведення процедури примирення на підставі заяви від 20 березня 2023 року, у зв'язку із зупиненням ним права на заняття адвокатською діяльністю?

- Чи може Рада адвокатів Київської області проводити процедуру примирення з адвокатом, право на заняття адвокатською діяльністю якого зупинено, на підставі заяви про зупинення права на зайняття адвокатською діяльністю?

Звернення т.в.о. керівника Ради адвокатів міста Києва Колесник Г.М.

02 серпня 2023 до Ради адвокатів України надійшов лист тимчасово виконуючого обов'язки керівника Ради адвокатів міста Києва Колесник Г.М. вих. № 211 від 01 серпня 2023 року, яким скерована заява адвоката Шевчука О.А. від 06 липня 2023 року про вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту між ним та адвокатом Найємом Масі-Мустафою.

Відповідно до надісланих на адресу Ради адвокатів України матеріалів, адвокат Шевчук О.А. звернувся до Ради адвокатів м. Києва із заявою про вжиття заходів мирного врегулювання такого конфлікту та повідомленням про ініціювання ним дисциплінарного провадження, що стосується наступного.

На інформаційному ресурсі «Детектор медіа» 29.03.2023 адвокат Найєм Масі-Мустафа, коментуючи резонансну кримінальну справу, повідомляв слухачів про те, що приступив до виконання своїх професійних обов'язків адвоката. Натомість, його право на заняття адвокатською діяльністю зупинено відповідно п. 1 ч. 1 ст. 31 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з 25.10.2022 на підставі заяви від 25.10.2022 (профайл адвоката Найєма Масі-Мустафи <https://erau.unba.org.ua/profile/63680>).

Оскільки адвокат Найєм Масі-Мустафа приступив до професійної діяльності не виконавши вимоги закону щодо поновлення права на заняття адвокатською діяльністю, то він порушив обов'язки адвоката передбачені п. 1 ч. 4 ст. 31 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», що має наслідком дисциплінарну відповідальність адвоката.

Під кінець цього інтерв'ю адвокатом Найємом Масі-Мустафою було озвучено неприпустимі висловлювання до свого колеги, адвоката Сергія Старенького, що прямо заборонено Правилами адвокатської етики.

Заслухавши доповідь заступника Голови Ради адвокатів України Кухаря О.І. з проекту роз'яснення щодо застосування статті 52 Правил адвокатської етики про мирне врегулювання конфлікту між адвокатами; взявши до уваги пропозиції членів Ради адвокатів України та їх редакційні правки, присутніх на засіданні керівників та членів органів адвокатського самоврядування регіонів, у межах повноважень Рада адвокатів України звертає увагу та роз'яснює наступне.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі по тексту – Закон) передбачає дотримання Правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката (стаття 21).

Правила адвокатської етики (далі по тексту – Правила) затверджено Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 15 лютого 2019 року.

При цьому рішення з'їзду адвокатів України, як найвищого органу адвокатського самоврядування в силу положень статті 57 Закону є обов'язковими до виконання.

У Преамбулі Правил, зокрема, зазначено: надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки. При цьому специфіка, комплексний характер обов'язків, що покладені на адвокатуру, обумовлюють необхідність збалансування засад служіння адвоката інтересам окремого клієнта та інтересам суспільства в цілому, дотримання принципів законності і верховенства права.

Правила адвокатської етики мають на меті уніфіковане закріплення традицій і досвіду української адвокатури в сфері тлумачення норм адвокатської етики, а також загальновизнаних деонтологічних норм і правил, прийнятих у міжнародному адвокатському співтоваристві.

Правила слугують обов'язковою для використання адвокатами системою орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури і принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законодавчими актами, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката.

Норми Правил не відміняють і не замінюють положень чинного законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, а доповнюють і конкретизують його.

Відносини між адвокатами, зокрема загальні етичні засади взаємин між адвокатами; окремі етичні аспекти взаємин між адвокатами; допустимі форми реагування адвоката на незаконні або неетичні дії іншого адвоката; окремі аспекти дотримання принципу взаємної поваги між адвокатами регулюються Розділом VI Правил адвокатської етики.

Загальні етичні засади взаємин між адвокатами встановлюють, що відносини між адвокатами повинні будуватися на засадах взаємної поваги, дотримання професійних прав адвокатів та гарантій професійної діяльності, слідування принципам адвокатської діяльності, передбаченим Законом, Правилами, рішеннями З'їзду, актами РАУ, НААУ (ст.50 Правил).

Відповідно до статті 52 Правил, кожен адвокат має вжити заходів мирного врегулювання конфлікту з участю іншого адвоката. В разі ініціації адвокатом дисциплінарного провадження стосовно іншого адвоката він має попередньо повідомити про це раду адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної

держави - асоціацію адвокатів чи правове товариство відповідної держави для пошуку шляхів мирного залагодження конфлікту.

При виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

Стаття 64 Правил, яка визначає роль органів адвокатського самоврядування в забезпеченні дотримання Правил адвокатської етики, встановлює, що органи адвокатського самоврядування сприяють та контролюють дотримання Правил адвокатської етики всіма адвокатами України та адвокатами іноземних держав, які у відповідності до законодавства України здійснюють в Україні адвокатську діяльність.

Органи адвокатського самоврядування та їх члени самі мають в своїй діяльності неухильно керуватись загальними принципами адвокатської етики, не допускати дій чи бездіяльності, що їх порушують, виявляти повагу як до професійних прав адвокатів, так і до права кожного адвоката на участь в адвокатському самоврядуванні.

У випадках, коли в конкретній ситуації адвокату важко визначити варіант поведінки, який у певних обставинах відповідав би нормам Правил, він може звернутися за роз'ясненням до Ради адвокатів України чи з'їзду адвокатів України.

Дії адвоката, що відповідають роз'ясненню Ради адвокатів України чи з'їзду адвокатів України, не можуть бути поставлені йому за провину і мати наслідком накладення дисциплінарного стягнення (стаття 69 ПАЕ).

З системного аналізу зазначених норм права можна дійти висновку, що підстави для подання дисциплінарних скарг одного адвоката на дії іншого діляться на дві групи:

1) коли адвокату стало відомо про поведінку адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності за відсутності конфлікту між адвокатами;

2) коли порушення Правил адвокатської етики одним адвокатом направлені на права та інтереси іншого адвоката, тобто, наявний конфлікт між адвокатами.

Згідно із Енциклопедією сучасної української мови *конфлікт* (від латинського *conflictus* – зіткнення) – зіткнення протилежних інтересів, поглядів, оцінок, цінностей. Це протиріччя, що виникає між людьми чи колективами у процесі спілкування, їхньої спільної діяльності через

непорозуміння або протилежність інтересів, відсутність згоди між двома та більше сторонами.

Рада адвокатів України констатує, що мирне врегулювання – це встановлена рішенням вищого органу адвокатського самоврядування (з'їздом адвокатів України) необхідна процедура, яка закріплена у Правилах адвокатської етики, з метою віднайти порозуміння між адвокатами - колегами по цеху, виявити і усвідомити справжню причину конфлікту, знайти можливі варіанти його вирішення, допомогти, усвідомити й зберегти цінність взаємовідносин між адвокатами на основі дружелюбності, поваги та визнання права інших на власну точку зору, позицію.

Врегулювання конфлікту між адвокатами мирним шляхом надає можливість уникнення репутаційних ризиків та накладення дисциплінарного стягнення у майбутньому.

На виконання вимог Правил адвокатської етики адвокат, звертаючись до дисциплінарного органу адвокатури зі скаргою на іншого адвоката, з яким виник конфлікт, в якості доказу про намагання його мирно залагодити направляє копію свого звернення про мирне врегулювання конфлікту до ради адвокатів регіону.

У свою чергу спостерігаються випадки, коли ради адвокатів регіонів отримавши такі заяви не реалізують покладену на них функцію пошуку шляхів мирного врегулювання конфлікту між адвокатами, яка має бути реальною та дієвою, що свідчить про формальну реалізацію ними приписів статті 52 Правил адвокатської етики.

Дисциплінарні палати КДКА, порушуючи дисциплінарні провадження не завжди перевіряють та не витребовують інформацію, чи мало місце проведення попередньої процедури з врегулювання конфлікту між адвокатами радою адвокатів регіону, відповідно до вимог, встановлених рішеннями з'їзду адвокатів України та Ради адвокатів України.

Рада адвокатів України звертає увагу на те, що письмова заява адвоката Шевчука О.А. про вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту з адвокатом Найємом Масі-Мустафою, яка скерована т.в.о. керівника Ради адвокатів міста Києва Ганною Колесник, не свідчить про існування конфлікту між адвокатами в розумінні Правил адвокатської етики, а тому не потребує попереднього врегулювання до подачі дисциплінарної скарги.

Зміст заяви адвоката Фазекоша О.А. про вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту між ним та адвокатом Ільєю Костіним у розумінні Правил адвокатської етики також не містить відомостей про існування конфлікту між адвокатами, який би потребував мирного врегулювання Радою адвокатів Київської області.

Відповідно до вище описаних звернень адвокатів Фазекоша О.А., Шевчука О.А., які звернулися для надання певного роз'яснення, прикладами такого формального відношення до процедури мирного врегулювання

конфліктів між адвокатами та неоднакове відношення до них можуть слугувати наступні висновки:

1) Рада адвокатів Київської області листом № 0998/2/228 від 01 червня 2023 року повідомила адвоката Фазекоша О.А., що не може проводити процедуру мирного врегулювання його конфлікту з адвокатом Костіним І.П., оскільки останній не може бути присутнім на цій процедурі за адресою місцезнаходження Ради адвокатів Київської області у визначений для примирення час та дату, так як проходить строкову військову службу в лавах Збройних Сил України територіально віддалено від Києва.

Водночас, оскільки звернення адвоката Фазекоша О.А. не потребувало проведення заходів мирного врегулювання у зв'язку з відсутністю конфлікту між адвокатами у розумінні ст. 52 ПАЕ, то Рада адвокатів Київської області розглядаючи звернення такого адвоката зобов'язана була повідомити його по суті про відсутність такого конфлікту.

2) 21 вересня 2022 року Рада адвокатів Київської області листом № 0762/0/2/22 повідомила адвоката Панченко К.А. – представника адвоката Наєма Масі - Мустафа, що не може провести процедуру мирного врегулювання його конфлікту з адвокатом Шевчуком О.А., який висловив прохання перенести процедуру примирення у зв'язку з проходженням військової служби в Збройних Силах України. На цій підставі адвоката Наєма Масі - Мустафу було повідомлено, що він має право звернутися із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката Шевчука О.А., яка може бути підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії Київської області.

Разом з тим, із заяви адвоката Олексія Шевчука та додатку до неї - довідки командира військової частини А4084 (вих. № 891 від 08.09.2022), яка подана на адресу Ради адвокатів Київської області, логічно випливає, що він проходить службу в лавах Збройних Сил України, на дату, визначену для примирення, знаходиться у відрядженні, тому прохає про перенесення процедури примирення.

Тим більше, зазначена дата, як свідчить лист Ради адвокатів Київської області від 21 вересня 2022 року на ім'я Наєма Масі - Мустафи, була тільки попередньою.

3) Листом № 0878/0/2/23 від 02 травня 2023 року Рада адвокатів Київської області повідомила адвоката Наєма Масі-Мустафу, що не вважає за необхідне проведення процедури мирного врегулювання його конфлікту з адвокатом Шевчуком О.А., оскільки з відкритих джерел (ЄРАУ) відомо про зупинення останнім адвокатської діяльності на підставі п.1 ч. 1 ст. 31 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з 12 вересня 2022 року. На цій підставі адвоката Наєма Масі-Мустафу було повідомлено, що він має право звернутися з заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката Шевчука О.А., яка може бути підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності

до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії за адресою робочого місця адвоката в ЄРАУ.

Виходячи із покладеної на ради адвокатів регіонів функції, доказом її виконання є також документи, що свідчать про здійснений пошук шляхів мирного залагодження конфлікту між адвокатами до звернення адвоката зі скаргою до відповідного дисциплінарного органу адвокатури, які можуть бути витребувані та враховані дисциплінарним органом адвокатури при розгляді дисциплінарної скарги.

Покладення зазначеної функції саме на раду адвокатів регіону пов'язане з тим, що до цього органу адвокатського самоврядування на конференції адвокатів усього регіону обираються адвокати, які мають визначений законодавством стаж професійної діяльності, авторитет серед колег і досвід, у тому числі спілкування в адвокатському середовищі.

Успіх мирного врегулювання конфлікту не гарантований, він залежить від багатьох факторів: характеру конфлікту, особистих якостей адвокатів, майстерності членів ради адвокатів регіону у врегулюванні конфліктів та багатьох інших факторів.

Перш за все, для мирного врегулювання конфлікту між адвокатами необхідне внутрішнє бажання самих конфліктуючих сторін (адвокатів) та ради адвокатів регіону та/або їх членів, які виступають медіаторами.

Проте, спілкування адвокатів між якими виник конфлікт з авторитетними колегами органу адвокатського самоврядування може завершитися мирним його залагодження, що є корисним як для самих конфліктуючих адвокатів так і для авторитету адвокатури в цілому.

У свою чергу, ради адвокатів регіонів не повинні уникати покладених на них Правилами адвокатської етики обов'язків по мирному залагодженню конфліктів між адвокатами. Вони, реалізуючи зазначену функцію, повинні вивчати причини та умови, що спричинили виникнення конфліктної ситуації між адвокатами, виявити у кожному конкретному випадку конфліктогени, які призвели до конфлікту (*образливе слово, вислів, публікація в соціальних мережах чи дія, які сприймаються як негативні однією із сторін і провокують початок конфліктної взаємодії*).

Положення статті 52 Правил адвокатської етики, в тому числі і щодо мирного врегулювання, мають застосовуватися також до адвоката, право якого на заняття адвокатською діяльністю зупинене, оскільки така обставина, не є підставою для звільнення адвоката від дисциплінарної відповідальності.

Останнім часом привертає увагу активність у соціальних мережах адвокатів, які проходять службу в Збройних Силах України, зупинивши у зв'язку з цим адвокатську діяльність. Їх дописи інколи є конфліктогенами, створюють конфлікти між адвокатами, які потребують мирного врегулювання.

Рада адвокатів України, проаналізувавши звернення адвокатів, встановила бездіяльність Ради адвокатів Київської області у мирному врегулюванні конфліктів між адвокатами під приводом неможливості їх проведення, зокрема у зв'язку з проходженням служби у лавах Збройних Сил України, *що по суті є відмовою адвокатам у мирному врегулюванні конфлікту, не відповідає приписам Правил адвокатської етики та права адвокатів на примирення.*

Більше того, проходження служби в Збройних Силах України одним із адвокатів конфлікту, адвокатська діяльність якого зупинена, не є підставою для відмови радою адвокатів регіону у проведенні мирного врегулювання конфлікту між адвокатами. Правила адвокатської етики не передбачають мирне врегулювання конфлікту між адвокатами виключно за умови їх особистого прибуття за адресою місцезнаходження ради адвокатів регіону.

Адвокати можуть приймати участь у мирному врегулюванні конфлікту сучасними засобами зв'язку, у тому числі за допомогою відеозв'язку, попередньо викладати свою позицію письмово та скеровувати її по електронній пошті та/або іншими доступними засобами учасникам конфлікту.

Незважаючи на те, що врегулювання конфлікту може не привести до його мирного вирішення, не можна оминати цей важливий крок для порозуміння між адвокатами, завдяки чому адвокат уникає дисциплінарної відповідальності.

Разом з тим, адвокат, стосовно поведінки якого має звернутися із дисциплінарною скаргою інший адвокат, не має використовувати процедуру мирного врегулювання конфлікту як привід для затягування часу та вчинення формальної перешкоди для звернення іншого адвоката з дисциплінарною скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, така процедура повинна відбуватися протягом розумного строку, який встановлює рада адвокатів регіону.
